

ที่ อว ๐๒๒๓/๑๒๐๕

กระทรวงการอุดมศึกษา
วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
ถนนศรีอยุธยา เขตราชเทวี กทม. ๑๐๔๐๐

๒๒

มีนาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์นำเรื่องประกาศในราชกิจจานุเบกษา

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๓/๑๖๖ ลงวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๖๔

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กฎกระทรวงการจัดกลุ่มสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๔
๒. แผ่นซีดีข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรีขอให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พิจารณาลงนาม ตลอดจนวัน เดือน และปี ในร่างกฎกระทรวงการจัดกลุ่มสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ... แล้วส่งไปยังสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี เพื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาต่อไป ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

ในการนี้ กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม จึงขอส่งกฎกระทรวงการจัดกลุ่มสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๔ ซึ่งได้ลงนาม ตลอดจนวัน เดือน และปี เรียบร้อยแล้ว มาเพื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการในโอกาสแรกสุดด้วย จะขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายเอนก เหล่าธรรมทัศน์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา

สำนักงานบริหารโครงการตามนโยบาย

โทร. ๐ ๒๖๑๐ ๕๒๕๙

โทรสาร ๐ ๒๓๕๔ ๕๕๔๐

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบกฎกระทรวงการจัดกลุ่มสถาบันอุดมศึกษา
พ.ศ. ๒๕๖๔

หลักการ

กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการจัดกลุ่มสถาบันอุดมศึกษา
และกำหนดมาตรการส่งเสริม สนับสนุน ประเมินคุณภาพ กำกับดูแล และจัดสรรงบประมาณ
ให้แก่สถาบันอุดมศึกษาที่สังกัดกลุ่มดังกล่าว

เหตุผล

โดยที่มาตรา ๒๔ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒
บัญญัติให้การจัดสถาบันอุดมศึกษาเป็นกลุ่มและการกำหนดมาตรการส่งเสริม สนับสนุน
ประเมินคุณภาพ กำกับดูแล และจัดสรรงบประมาณ ให้สอดคล้องกับการจัดกลุ่มดังกล่าว
เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง เพื่อให้การพัฒนาความเป็นเลิศ
ของสถาบันอุดมศึกษาและการผลิตกำลังคนระดับสูงเฉพาะทางตามความต้องการของประเทศ
รวมทั้งการพัฒนาวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมเกิดผลสัมฤทธิ์อย่างแท้จริง จึงจำเป็นต้อง
ออกกฎกระทรวงนี้

กฎกระทรวง
การจัดกลุ่มสถาบันอุดมศึกษา
พ.ศ. ๒๕๖๔

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๒๔ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ในกฎกระทรวงนี้

“ภารกิจ” หมายความว่า การปฏิบัติงานตามวัตถุประสงค์ หน้าที่และอำนาจ ที่สถาบันอุดมศึกษามีอยู่ตามกฎหมาย

“พันธกิจ” หมายความว่า พันธะที่สถาบันอุดมศึกษากำหนดขึ้นและประกาศ ต่อสาธารณะตามมาตรา ๒๒ โดยประกอบด้วยเป้าหมาย ยุทธศาสตร์ และกลยุทธ์ ในการปฏิบัติ ภารกิจเพื่อให้เกิดผลลัพธ์และผลสัมฤทธิ์ตามที่ได้วางไว้

“พันธกิจหลัก” หมายความว่า พันธะที่สถาบันอุดมศึกษา ส่วนราชการหรือ ส่วนงานภายในสถาบันอุดมศึกษาต้องปฏิบัติตามกลุ่มสถาบันอุดมศึกษาซึ่งรัฐมนตรีประกาศให้สังกัด ตามกฎกระทรวงนี้

หมวด ๑

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการจัดกลุ่ม

ข้อ ๒ ในการประกาศกำหนดให้จัดสถาบันอุดมศึกษาทั้งหมดหรือบางส่วน ออกเป็นกลุ่ม ให้รัฐมนตรีคำนึงถึงจุดมุ่งหมาย พันธกิจ ยุทธศาสตร์ ศักยภาพ และผลการดำเนินการ ที่ผ่านมาของสถาบันอุดมศึกษาประกอบด้วย

การประกาศให้สถาบันอุดมศึกษาใดทั้งสถาบันอยู่ในกลุ่มใดตามวรรคหนึ่ง ให้คำนึงถึงศักยภาพและความพร้อมของคณะวิชาทั้งหมดที่มีอยู่ในสถาบันอุดมศึกษานั้น ในกรณีที่ คณะวิชาส่วนใหญ่ไม่มีศักยภาพและความพร้อมที่จะอยู่ในกลุ่มสถาบันอุดมศึกษาซึ่งจะประกาศนั้น

รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการอุดมศึกษาอาจดำเนินการตามข้อ ๕ ก่อนได้ และเมื่อคณะวิชาส่วนใหญ่มีศักยภาพและความพร้อมที่จะอยู่ในกลุ่มสถาบันอุดมศึกษานั้น รัฐมนตรีอาจประกาศให้สถาบันอุดมศึกษานั้นทั้งสถาบันอยู่ในกลุ่มนั้นได้ และให้ประกาศจัดกลุ่ม ส่วนราชการหรือกลุ่มส่วนงานภายในของสถาบันอุดมศึกษานั้นตามข้อ ๕ สิ้นผลลง

ข้อ ๓ ให้จัดสถาบันอุดมศึกษาเป็นกลุ่ม ดังต่อไปนี้

- (๑) กลุ่มพัฒนาการวิจัยระดับแนวหน้าของโลก
- (๒) กลุ่มพัฒนาเทคโนโลยีและส่งเสริมการสร้างนวัตกรรม
- (๓) กลุ่มพัฒนาชุมชนท้องถิ่นหรือชุมชนอื่น
- (๔) กลุ่มพัฒนาปัญญาและคุณธรรมด้วยหลักศาสนา
- (๕) กลุ่มผลิตและพัฒนาบุคลากรวิชาชีพและสาขาจำเพาะ
- (๖) กลุ่มอื่นตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

ข้อ ๔ สถาบันอุดมศึกษาของรัฐที่ไม่อยู่ในสังกัดของกระทรวงที่ประสงค์ จะเลือกสังกัดกลุ่มตามข้อ ๓ จะต้องดำเนินการตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรี ประกาศกำหนดโดยข้อเสนอแนะของคณะกรรมการการอุดมศึกษา

การดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ต้องขอความเห็นจากสำนักงานงบประมาณด้วย

ข้อ ๕ รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการอุดมศึกษาอาจประกาศ กำหนดให้จัดกลุ่มส่วนราชการหรือกลุ่มส่วนงานภายในของสถาบันอุดมศึกษาแห่งใดออกเป็นกลุ่มได้ โดยคำนึงถึงจุดมุ่งหมาย พันธกิจ ยุทธศาสตร์ ศักยภาพ และผลการดำเนินการที่ผ่านมาของ สถาบันอุดมศึกษาประกอบด้วย

ข้อ ๖ กลุ่มสถาบันอุดมศึกษาตามข้อ ๒ และกลุ่มส่วนราชการหรือกลุ่มส่วนงาน ภายในของสถาบันอุดมศึกษาตามข้อ ๕ นอกจากต้องปฏิบัติตามภารกิจและพันธกิจของ สถาบันอุดมศึกษาแล้ว ยังต้องปฏิบัติตามพันธกิจหลักและยุทธศาสตร์ของกลุ่มที่ตนสังกัด ตามข้อ ๓ ด้วย

ข้อ ๗ กลุ่มสถาบันอุดมศึกษาตามข้อ ๓ (๑) มีพันธกิจหลักและยุทธศาสตร์ ที่มุ่งสู่การวิจัยที่มีคุณภาพระดับสากลและสามารถแข่งขันในระดับนานาชาติได้ โดยต้อง

(๑) เน้นการวิจัยขั้นสูงและการผลิตนักวิจัย เป็นผู้นำทางความรู้ของประเทศ ในระดับปริญญาเอกหรือหลังปริญญาเอกที่มีวิทยานิพนธ์ หรือผลงานวิจัยระดับนานาชาติ ในหลายกลุ่มสาขาวิชา

(๒) มุ่งมั่นคว้าเพื่อสร้างองค์ความรู้ ทฤษฎี และข้อค้นพบใหม่ เพื่อขยายพรมแดนของความรู้และสร้างความก้าวหน้าทางวิชาการที่ลุ่มลึกในสาขาวิชาต่าง ๆ

(๓) สร้างนวัตกรรมที่มีมูลค่าสูงทางเศรษฐกิจและสังคมจากผลงานวิจัย และองค์ความรู้ขั้นสูง

ข้อ ๘ กลุ่มสถาบันอุดมศึกษาตามข้อ ๓ (๒) มีพันธกิจหลักและยุทธศาสตร์ ที่มุ่งสู่การจัดการการศึกษาเพื่อเน้นการพัฒนาเทคโนโลยีและส่งเสริมการสร้างนวัตกรรม เพื่อตอบสนองของประเทศไทยในการพัฒนาเกษตรกรรม อุตสาหกรรม และบริการ โดยต้อง

(๑) สร้างและพัฒนาศักยภาพผู้เรียนที่มีความรู้และความเชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยี ให้สามารถนำองค์ความรู้ไปประยุกต์เพื่อสร้างผลงานและพัฒนาผลิตภัณฑ์

(๒) สร้างนวัตกรรมเพื่อนำไปใช้ในเชิงพาณิชย์หรือสาธารณประโยชน์ เพื่อสร้าง มูลค่าเพิ่มตลอดห่วงโซ่มูลค่าในภาคการผลิตและบริการ

(๓) ส่งเสริมบทบาทความร่วมมือกับภาคเอกชนทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อสนับสนุนและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรม

(๔) เน้นการเรียนการสอนควบคู่กับการปฏิบัติการจริงเพื่อพัฒนาสมรรถนะ และทักษะในการทำงาน

ข้อ ๙ กลุ่มสถาบันอุดมศึกษาตามข้อ ๓ (๓) มีพันธกิจหลักและยุทธศาสตร์ ที่มุ่งสู่การพัฒนาชุมชนท้องถิ่น และชุมชนที่มีวัตถุประสงค์หรือประโยชน์ร่วมกัน การเป็นแหล่งเรียนรู้ ถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีเพื่อสร้างความเข้มแข็งให้แก่ชุมชน และการให้ประชาชนมีโอกาส เรียนรู้ตลอดชีวิตอันจะนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน โดยต้อง

(๑) เน้นการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นและการสร้างศักยภาพให้สถานศึกษา องค์กรในชุมชน และประชาชนมีความเข้มแข็งในการพัฒนาการศึกษา เศรษฐกิจและสังคมในชุมชน

(๒) ผลิตบัณฑิตและเป็นแหล่งพัฒนาศักยภาพบุคลากรในพื้นที่ให้มีจิตสำนึก และความรู้ความสามารถเพื่อเป็นหลักในการขับเคลื่อน พัฒนา และเปลี่ยนแปลงในระดับพื้นที่

(๓) ดำเนินการวิจัยและสร้างนวัตกรรมเพื่อนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในการพัฒนาชุมชน

(๔) สืบสานและอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น ประยุกต์และพัฒนา ศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นให้เข้ากับยุคสมัยเพื่อเพิ่มคุณค่าและมูลค่า

(๕) ส่งเสริมการสืบทอดและพัฒนาความรู้จากผู้มีภูมิปัญญาด้านศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาของท้องถิ่น

ข้อ ๑๐ กลุ่มสถาบันอุดมศึกษาตามข้อ ๓ (๔) มีพันธกิจหลักและยุทธศาสตร์ที่มุ่งสู่การพัฒนาปัญญาด้วยหลักศาสนานานกับหลักวิชาการ โดยต้อง

(๑) มุ่งพัฒนาบัณฑิตให้เป็นผู้มีสติ ปัญญา และคุณธรรม ด้วยการจัดการเรียนการสอนที่ผสมผสานหลักศาสนากับหลักวิชาการ

(๒) ให้ความสำคัญกับการวิจัยและการสร้างนวัตกรรมโดยยึดหลักศาสนาปรับใช้หลักศาสนาให้เหมาะสมกับสังคมที่เปลี่ยนไป และสร้างหลักวิชาการที่สอดคล้องกับหลักศาสนาเป็นทางเลือกคู่กับหลักวิชาการของประเทศตะวันตก

(๓) นำหลักธรรมคำสอนของศาสนาต่าง ๆ มาชี้นำสังคมโดยมุ่งพัฒนาจิตใจ สติ ปัญญา และพฤติกรรมของประชาชนเพื่อให้เกิดสันติสุขและความสามัคคีของคนในชาติ

ข้อ ๑๑ กลุ่มสถาบันอุดมศึกษาตามข้อ ๓ (๕) มีพันธกิจหลักและยุทธศาสตร์ที่มุ่งสู่การผลิตและพัฒนาบัณฑิตที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะทาง มีความสามารถทางวิชาชีพระดับสูงหรือบัณฑิตสาขาจำเพาะตามความต้องการของประเทศในแต่ละขณะ พัฒนาความรู้และนวัตกรรมรวมทั้งถ่ายทอดความรู้เชิงทฤษฎีสู่การปฏิบัติ โดยต้องเน้นการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ทักษะ และทัศนคติ ที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศ หรือจรรโลงศิลปะและวัฒนธรรม มีความสามารถในการเรียนรู้และยกระดับสมรรถนะทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

ข้อ ๑๒ รัฐมนตรีอาจประกาศกำหนดพันธกิจหลักและยุทธศาสตร์เพิ่มเติมให้สอดคล้องกับยุคสมัยและความต้องการของประเทศอีกได้

ข้อ ๑๓ สภาสถาบันอุดมศึกษาอาจเลือกสังกัดกลุ่มตามข้อ ๓ ได้ โดยต้องประเมินตนเองตามตัวชี้วัดศักยภาพองค์กรและตัวชี้วัดผลการดำเนินงานของแต่ละกลุ่มตามที่คณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนด

ให้สภาสถาบันอุดมศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการซึ่งอย่างน้อยต้องมีผู้แทนของสำนักงานปลัดกระทรวงอยู่ด้วย เพื่อประมวลข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของสถาบันอุดมศึกษาและทำการประเมินตนเองตามวรรคหนึ่ง

เมื่อสภาสถาบันอุดมศึกษาได้รับผลการประเมินตนเองของสถาบันอุดมศึกษา และได้เลือกสังกัดกลุ่มตามข้อ ๓ แล้ว ให้คณะกรรมการตามวรรคสองจัดทำแผนการพัฒนาความเป็นเลิศของสถาบันอุดมศึกษา แผนการผลิตกำลังคนระดับสูงเฉพาะทางตามความต้องการของประเทศ หรือแผนพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาด้านอื่น เพื่อการจัดสรรงบประมาณตามมาตรา ๔๕ เพื่อนำเสนอสภาสถาบันอุดมศึกษาต่อไป

ข้อ ๑๔ เมื่อสภาสถาบันอุดมศึกษาดำเนินการตามข้อ ๑๓ แล้ว ให้เสนอผลการประเมินตนเองและแผนการพัฒนาคำเป็นเลิศของสถาบันอุดมศึกษา แผนการผลิตกำลังคนระดับสูงเฉพาะทางตามความต้องการของประเทศ หรือแผนพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาด้านอื่นต่อสำนักงานปลัดกระทรวงเพื่อกลั่นกรองให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันและนำเสนอคณะกรรมการการอุดมศึกษาพิจารณาต่อไป

ในการกลั่นกรองเรื่องตามวรรคหนึ่ง สำนักงานปลัดกระทรวงอาจแต่งตั้งคณะกรรมการกลั่นกรองการจัดสถาบันอุดมศึกษาเป็นกลุ่มซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยผู้แทนจากสำนักงบประมาณ สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ และสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เพื่อพิจารณาให้ความเห็น

ข้อ ๑๕ เมื่อคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้รับผลการประเมินตนเองและแผนการพัฒนาคำเป็นเลิศของสถาบันอุดมศึกษา แผนการผลิตกำลังคนระดับสูงเฉพาะทางตามความต้องการของประเทศ หรือแผนพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาด้านอื่นตามข้อ ๑๔ แล้ว ให้คณะกรรมการการอุดมศึกษาพิจารณาให้ความเห็นในการขอเข้าสังกัดกลุ่มของสถาบันอุดมศึกษาให้แล้วเสร็จโดยเร็ว และให้สำนักงานปลัดกระทรวงส่งความเห็นของคณะกรรมการการอุดมศึกษาไปยังสถาบันอุดมศึกษา

ในกรณีที่สภาสถาบันอุดมศึกษาเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยกับความเห็นของคณะกรรมการการอุดมศึกษา ให้แจ้งความเห็นนั้นพร้อมเหตุผลต่อสำนักงานปลัดกระทรวงภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับความเห็นของคณะกรรมการการอุดมศึกษา

ให้สำนักงานปลัดกระทรวงเสนอความเห็นของคณะกรรมการการอุดมศึกษาและความเห็นของสถาบันอุดมศึกษาตามวรรคสองต่อรัฐมนตรี เพื่อประกอบการพิจารณาประกาศกำหนดให้สถาบันอุดมศึกษาสังกัดกลุ่มสถาบันอุดมศึกษา

ข้อ ๑๖ ให้นำความในข้อ ๑๓ ข้อ ๑๔ และข้อ ๑๕ มาใช้บังคับแก่การจัดกลุ่มส่วนราชการหรือกลุ่มส่วนงานภายในของสถาบันอุดมศึกษาตามข้อ ๕ ด้วยโดยอนุโลมและให้รัฐมนตรีประกาศให้กลุ่มส่วนราชการหรือกลุ่มส่วนงานภายในของสถาบันอุดมศึกษาอยู่ในกลุ่มดังกล่าวโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการอุดมศึกษา

ข้อ ๑๗ ให้สำนักงานปลัดกระทรวงแจ้งข้อมูลเกี่ยวกับการจัดกลุ่มสถาบันอุดมศึกษาและการจัดกลุ่มส่วนราชการหรือกลุ่มส่วนงานภายในของสถาบันอุดมศึกษาตลอดจนข้อมูลที่เกี่ยวข้องไปยังสำนักงบประมาณและสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เพื่อนำเสนอคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมตามกฎหมายว่าด้วยสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ เพื่อประโยชน์ในการจัดสรรงบประมาณ

สำหรับการพัฒนาวิทยาศาสตร์ การวิจัยและการสร้างนวัตกรรมของสถาบันอุดมศึกษาจากกองทุน
ส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ต่อไป

ข้อ ๑๘ ให้สำนักงานปลัดกระทรวงจัดให้มีการทบทวนหลักเกณฑ์ วิธีการ
และเงื่อนไขการจัดกลุ่มสถาบันอุดมศึกษา และการกำหนดมาตรการส่งเสริม สนับสนุน
ประเมินคุณภาพ กำกับดูแล และการจัดสรรงบประมาณแก่กลุ่มสถาบันอุดมศึกษา อย่างซ้ำทุกห้าปี
เพื่อนำเสนอต่อคณะกรรมการการอุดมศึกษาหรือคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา แล้วแต่กรณี
ก่อนนำเสนอรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาต่อไป

ข้อ ๑๙ สถาบันอุดมศึกษาที่ไม่ได้สังกัดกลุ่มใดตามกฎหมายกระทรวงนี้ ให้ดำเนินการ
ตามนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนด้านการอุดมศึกษา รวมถึงภารกิจ วัตถุประสงค์ และพันธกิจ
ตามกฎหมายจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษานั้น

หมวด ๒

มาตรการการส่งเสริมและสนับสนุน

ข้อ ๒๐ มาตรการส่งเสริมและสนับสนุนที่รัฐมนตรีจะกำหนดให้แก่
กลุ่มสถาบันอุดมศึกษา มีดังนี้

- (๑) มาตรการทั่วไป
- (๒) มาตรการเพิ่มเติม

ข้อ ๒๑ มาตรการทั่วไป มีดังต่อไปนี้

(๑) พัฒนาระบบการบริหารจัดการสถาบันอุดมศึกษา กลไกการเงินและงบประมาณ
โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศหรือนวัตกรรมอื่น เพื่อให้เป็นไปตามหลักการจัดการอุดมศึกษา
และเพื่อให้เกิดธรรมาภิบาล รวมทั้งพัฒนาคณาจารย์และบุคลากรให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก

(๒) พัฒนาระบบการผลิตบัณฑิต กำลังคน และการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อให้
สอดคล้องกับความต้องการของประเทศและรองรับการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในอนาคต
โดยเน้นการร่วมมือกับภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และชุมชน ในการดำเนินการดังกล่าว

(๓) ปรับปรุงและพัฒนาระบบวิจัยและนวัตกรรมของสถาบันอุดมศึกษา
เพื่อให้ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และชุมชน นำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างแท้จริง และส่งเสริมผู้เรียน
ให้เป็นผู้ประกอบการ

(๔) สร้างเสริมบุคลากรศักยภาพสูงและส่งเสริมให้บุคลากรดังกล่าวไปทำการเรียนการสอน การวิจัย และการสร้างนวัตกรรมในหน่วยงานอื่นทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และชุมชน โดยให้ถือว่าเป็นการปฏิบัติหน้าที่ในสถาบันอุดมศึกษาด้านสังกัดและให้ได้รับค่าตอบแทน ตลอดจนสามารถนำผลงานมาใช้ในการยื่นขอตำแหน่งทางวิชาการได้ รวมทั้งส่งเสริมให้มีการนำบุคลากรซึ่งมีประสบการณ์และมีศักยภาพสูงจากภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และชุมชน มาร่วมในการจัดการศึกษา การวิจัยและนวัตกรรม

(๕) ให้บุคลากรนำผลงานที่ได้จากการปฏิบัติหน้าที่ไปหาประโยชน์ทางเศรษฐกิจได้ โดยอาจมีหรือไม่มี การแบ่งผลประโยชน์กับสถาบันอุดมศึกษาที่ตนสังกัด ตามระเบียบของสถาบันอุดมศึกษาด้านสังกัดของตน

ข้อ ๒๒ มาตราการเพิ่มเติม มีดังต่อไปนี้

(๑) ให้ทุนหรือสนับสนุนให้บุคลากรในสถาบันอุดมศึกษาไปปฏิบัติหน้าที่ในต่างประเทศหรือในหน่วยงานที่มีชื่อเสียงระดับโลกทั้งในภาครัฐและภาคเอกชน โดยให้ถือว่าเป็นการปฏิบัติหน้าที่ในสถาบันอุดมศึกษาด้านสังกัดและให้ได้รับค่าตอบแทน ตลอดจนสามารถนำผลงานมาใช้ในการขอตำแหน่งทางวิชาการได้

(๒) ส่งเสริมการดึงดูดบุคลากรซึ่งมีความสามารถสูงทั้งที่มีหรือไม่มีสัญชาติไทย ให้เข้ามาดำเนินการวิจัยและสร้างนวัตกรรมในประเทศ เป็นที่ปรึกษาโครงการวิจัยและนวัตกรรม โดยมีแรงจูงใจต่าง ๆ และการได้รับค่าตอบแทนและค่าใช้จ่ายอื่นในอัตราที่แข่งขันกับต่างประเทศได้ รวมทั้งส่งเสริมให้บุคลากรซึ่งมีหรือไม่มีสัญชาติไทยดำเนินการวิจัยและสร้างนวัตกรรมในต่างประเทศ เพื่อให้ได้งานวิจัยและนวัตกรรมที่มีคุณภาพ

(๓) ส่งเสริม นิสิต นักศึกษา และบุคลากรที่มีความสามารถพิเศษในด้านต่าง ๆ ให้ได้รับการพัฒนาความสามารถ โดยมีหน่วยหรือกลไกในการเพาะบ่มความสามารถพิเศษของนิสิต นักศึกษา และบุคลากร รวมถึงมีการให้ทุนสำหรับบุคคลดังกล่าว เพื่อสนับสนุนอย่างเพียงพอ และเหมาะสม

(๔) มาตราการเฉพาะที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการการอุดมศึกษา

ข้อ ๒๓ เมื่อสถาบันอุดมศึกษาใดได้รับการจัดให้สังกัดกลุ่มและได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนตามกลุ่มสถาบันอุดมศึกษาเป็นระยะเวลาตามที่รัฐมนตรีกำหนดแล้ว สถาบันอุดมศึกษาอาจเสนอเหตุผลและความจำเป็นเพื่อขอเปลี่ยนแปลงการสังกัดกลุ่มได้ ในการนี้ ให้นำความในข้อ ๑๓ ข้อ ๑๔ และข้อ ๑๕ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

หมวด ๓

การประเมินคุณภาพ

ข้อ ๒๔ นอกจากมาตรฐานการอุดมศึกษาทั่วไปที่รัฐมนตรีโดยข้อเสนอแนะและความเห็นชอบของคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษากำหนดแล้ว ให้กำหนดมาตรฐานการอุดมศึกษาที่สอดคล้องกับการจัดกลุ่มสถาบันอุดมศึกษาเพื่อประโยชน์ในการประเมินคุณภาพของสถาบันอุดมศึกษาตามกฎหมายกระรวงนี้

ข้อ ๒๕ นอกจากการประเมินคุณภาพของสถาบันอุดมศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการอุดมศึกษาแล้ว ให้คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาประเมินคุณภาพการปฏิบัติตามพันธกิจหลักและยุทธศาสตร์ของสถาบันอุดมศึกษาตามมาตรฐานการอุดมศึกษาที่กำหนดในข้อ ๒๔ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์การประเมิน วิธีการ และระยะเวลาที่คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาประกาศกำหนด

หากสถาบันอุดมศึกษาไม่ผ่านการประเมินตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาให้คำแนะนำและให้ความช่วยเหลือแก่สถาบันอุดมศึกษานั้น เพื่อปรับปรุงการดำเนินการให้เป็นไปตามพันธกิจหลักและยุทธศาสตร์ภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษากำหนดซึ่งต้องไม่น้อยกว่าสองปี โดยอาจมอบหมายให้สำนักงานปลัดกระทรวงสนับสนุนสถาบันอุดมศึกษาเพื่อปรับปรุงการดำเนินการก็ได้ หากสถาบันอุดมศึกษานั้นไม่สามารถปรับปรุงได้ภายในระยะเวลาดังกล่าว ให้คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาเสนอผลการประเมินต่อคณะกรรมการการอุดมศึกษาเพื่อให้คำแนะนำและข้อเสนอแนะต่อรัฐมนตรีต่อไป

หมวด ๔

การปฏิรูประบบควบคุมและกำกับดูแลสถาบันอุดมศึกษา

ข้อ ๒๖ รัฐมนตรีโดยข้อเสนอแนะของคณะกรรมการการอุดมศึกษาอาจเสนอให้สภานโยบายเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อปฏิรูประบบควบคุมและกำกับดูแลของส่วนราชการที่มีหน้าที่ควบคุมและกำกับดูแล เพื่อให้สถาบันอุดมศึกษาสามารถบรรลุพันธกิจหลักและยุทธศาสตร์ของกลุ่มสถาบันอุดมศึกษาที่ตนสังกัดในเรื่อง ดังต่อไปนี้

(๑) ปฏิรูปการบริหารงานบุคคล โดยส่งเสริมให้สถาบันอุดมศึกษาสามารถขอรับงบประมาณสนับสนุนพิเศษสำหรับให้ทุนพัฒนาคณาจารย์และนักวิจัย การจัดจ้างผู้เชี่ยวชาญพิเศษจากต่างประเทศ โดยสามารถเบิกจ่ายค่าตอบแทนและค่าใช้จ่ายอื่นในอัตราพิเศษได้ และการใช้บุคลากรร่วมกันระหว่างสถาบันอุดมศึกษา หน่วยงานในระบบวิจัยและนวัตกรรม และภาคเอกชน รวมทั้งส่งเสริมความก้าวหน้าทางอาชีพของผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการและนักวิจัยให้ทัดเทียมกับผู้ดำรงตำแหน่งอำนวยการและบริหาร ทั้งค่าตอบแทนและสิทธิประโยชน์อื่นในตำแหน่ง

(๒) ปฏิรูปเพื่อการส่งเสริมผู้ประกอบการรายใหม่ โดยส่งเสริมให้มีการจัดทำระบบข้อมูลด้านวิจัยและนวัตกรรมเพื่อให้เอกชนนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์ และเปิดโอกาสให้คณาจารย์ นักวิจัย และนักศึกษาเป็นเจ้าของทรัพย์สินทางปัญญาและมีสิทธิใช้ประโยชน์จากผลงานวิจัยและนวัตกรรมเพื่อประกอบกิจการเชิงพาณิชย์หรือสาธารณประโยชน์ โดยมีหรือไม่มีค่าตอบแทน รวมทั้งเป็นผู้จัดการของกิจการใหม่นั้น

(๓) ปฏิรูปการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุ โดยเสนอให้มีการตราพระราชกฤษฎีกายกเว้นมิให้นำกฎหมายว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐมาใช้บังคับหรือให้สถาบันอุดมศึกษาอกระเปียบเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุขึ้นใช้เอง และให้หน่วยงานของรัฐจัดซื้อจัดจ้างสินค้าหรือบริการที่เกิดจากการใช้ผลงานวิจัยและนวัตกรรม รวมทั้งเสนอมาตรการให้ผู้ซื้อสินค้าหรือบริการที่ใช้ผลงานวิจัยและนวัตกรรมได้รับยกเว้นหรือลดหย่อนภาษีเงินได้นิติบุคคลและอากรต่าง ๆ

(๔) ปฏิรูปการลงทุนและการร่วมลงทุน โดยให้สถาบันอุดมศึกษาลงทุนจัดตั้งนิติบุคคลหรือร่วมลงทุนกับผู้เป็นเจ้าของผลงานวิจัยหรือนวัตกรรมหรือบุคคลอื่นซึ่งนำผลงานวิจัยหรือนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์ รวมทั้งได้รับการส่งเสริมการลงทุนตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุน

(๕) ปฏิรูปเพื่อการถ่ายทอดเทคโนโลยี โดยกำหนดให้หน่วยงานของรัฐที่มีนิติสัมพันธ์กับหน่วยงานต่างประเทศหรือหน่วยงานภาคเอกชนต้องมีข้อตกลงการถ่ายทอดเทคโนโลยี และให้สถาบันอุดมศึกษาจัดบุคลากรเพื่อร่วมในโครงการถ่ายทอดเทคโนโลยีนั้น

(๖) ปฏิรูปด้านอื่นตามที่รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของสภานโยบายกำหนด เพื่อประโยชน์แห่งการพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาอย่างต่อเนื่อง การดำเนินการตามวรรคหนึ่งอาจกำหนดระยะเวลาในการส่งเสริมไว้ด้วยก็ได้

เมื่อคณะรัฐมนตรีมีมติให้ความเห็นชอบการปฏิรูปตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้หน่วยงานของรัฐซึ่งมีหน้าที่และอำนาจตามกฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับ ดำเนินการปรับปรุงกฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับ เพื่อลดหรือเลิกข้อจำกัดต่าง ๆ ที่เป็นอุปสรรคต่อการปฏิรูป

ตามวรรคหนึ่ง และดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจเพื่อให้การปฏิรูปตามวรรคหนึ่งบรรลุผล โดยรายงานให้คณะรัฐมนตรีทราบตามระยะเวลาที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

ข้อ ๒๗ ให้สำนักงานปลัดกระทรวงแจ้งมาตรการส่งเสริมสนับสนุนตามข้อ ๒๑ และข้อ ๒๒ และการปฏิรูประบบควบคุมและกำกับดูแลสถาบันอุดมศึกษาตามข้อ ๒๖ ให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินทราบด้วย

หมวด ๕

การจัดสรรงบประมาณให้แก่สถาบันอุดมศึกษา

ข้อ ๒๘ การจัดสรรงบประมาณให้แก่สถาบันอุดมศึกษาที่ได้รับการประกาศจัดกลุ่มตามข้อ ๒ ต้องจัดสรรให้สอดคล้องกับการจัดกลุ่มสถาบันอุดมศึกษาและผลการประเมินคุณภาพตามข้อ ๒๕

การขอรับการจัดสรรงบประมาณตามวรรคหนึ่ง สถาบันอุดมศึกษาอาจเสนอโครงการตามแผนการพัฒนาคณาจารย์ของสถาบันอุดมศึกษา แผนการผลิตกำลังคนระดับสูง เฉพาะทางตามความต้องการของประเทศ หรือแผนพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาด้านอื่นตามข้อ ๑๓ ต่อคณะกรรมการการอุดมศึกษาเพื่อเสนอแนะและให้ความเห็นชอบ แล้วเสนอให้รัฐมนตรีพิจารณาให้คำแนะนำแก่คณะกรรมการพิจารณางบประมาณด้านการอุดมศึกษาและคณะกรรมการพิจารณางบประมาณด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมตามกฎหมายว่าด้วยสถานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ เพื่อพิจารณาจัดสรรงบประมาณให้สถาบันอุดมศึกษานั้นเป็นพิเศษ

สถาบันอุดมศึกษาที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณตามวรรคสอง ต้องทำข้อตกลงการพัฒนาศึกษากับสำนักงานปลัดกระทรวง โดยสำนักงานปลัดกระทรวงอาจกำหนดเงื่อนไขและตัวชี้วัดให้สถาบันอุดมศึกษาปฏิบัติได้

ให้นำความในวรรคสามมาใช้บังคับแก่การเสนอโครงการเพื่อขอรับเงินอุดหนุนจากกองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมตามกฎหมายว่าด้วยสถานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ เพื่อใช้ในการพัฒนาวิทยาศาสตร์ การวิจัยและการสร้างนวัตกรรมของสถาบันอุดมศึกษาด้วย โดยให้ทำคำรับรองการปฏิบัติตามเงื่อนไขการพัฒนาวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมกับสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมตามกฎหมายว่าด้วยสถานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ

ข้อ ๒๙ สถาบันอุดมศึกษาอาจเสนอโครงการเพื่อขอรับการส่งเสริมและสนับสนุน การดำเนินงานตามข้อ ๒๑ และข้อ ๒๒ ต่อคณะกรรมการการอุดมศึกษาเพื่อเสนอแนะ และให้ความเห็นชอบแล้วเสนอต่อรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้คำแนะนำแก่คณะกรรมการพิจารณา งบประมาณด้านการอุดมศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยสถานนโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ

ให้นำความในข้อ ๒๘ วรรคสาม มาใช้บังคับโดยอนุโลม

หมวด ๖

การติดตามผลสัมฤทธิ์

ข้อ ๓๐ ให้สำนักงานปลัดกระทรวงจัดให้มีการติดตามผลสัมฤทธิ์ของการจัดกลุ่ม สถาบันอุดมศึกษาและผลสัมฤทธิ์ของมาตรการส่งเสริม สนับสนุน ประเมินคุณภาพ กำกับดูแล และการจัดสรรงบประมาณตามกลุ่มสถาบันอุดมศึกษา และให้เสนอรายงานต่อคณะกรรมการ การอุดมศึกษาเพื่อเสนอรัฐมนตรีต่อไปทุกปีงบประมาณ

เพื่อลดภาระของสถาบันอุดมศึกษาเนื่องจากการประเมิน ในการดำเนินการ ตามวรรคหนึ่ง สำนักงานปลัดกระทรวงต้องใช้ข้อมูลที่ได้จากการประเมินคุณภาพตามข้อ ๒๕ หรือข้อมูลที่ได้จากการประเมินอื่นมาใช้ประกอบการพิจารณา ทั้งนี้ การขอข้อมูลจาก สถาบันอุดมศึกษาเพิ่มเติมต้องไม่ซ้ำซ้อนกับข้อมูลในการประเมินอื่น

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๒ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๔

(นายเอนก เหล่าธรรมทัศน์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม